4. Sınıf Okuma Anlama Kitapçığı: Metinler, Sorular ve Cevap Anahtarı

Kapakta çocuğun adını yazacağı satır ve içindekiler, ikinci sayfada okuma çizelgesi, sonra sırayla metinler ve soruları, en sonda kısa cevap anahtarı. Metinler 4. sınıfın 89 metni (okuma kütüphanesinin 44 metni, 36 haftalık paragraf ve 9 hikâye) arasından seçilir; aynı kitapçıkta bir metin iki kez gelmez. 4. sınıf kütüphane metinleri 200 sözcüğe yaklaşır; bu metinlerde soruların sayısı ona çıktığı için metin ve soruları üç sayfaya yayılır. Bilgilendirici metin, haber, söyleşi ve günlük türleri de vardır.

minikrota.com · 4. sınıf · Türkçe · 24 sayfa · Ücretsiz, A4

Adı Soyadı _____ Tarih _____

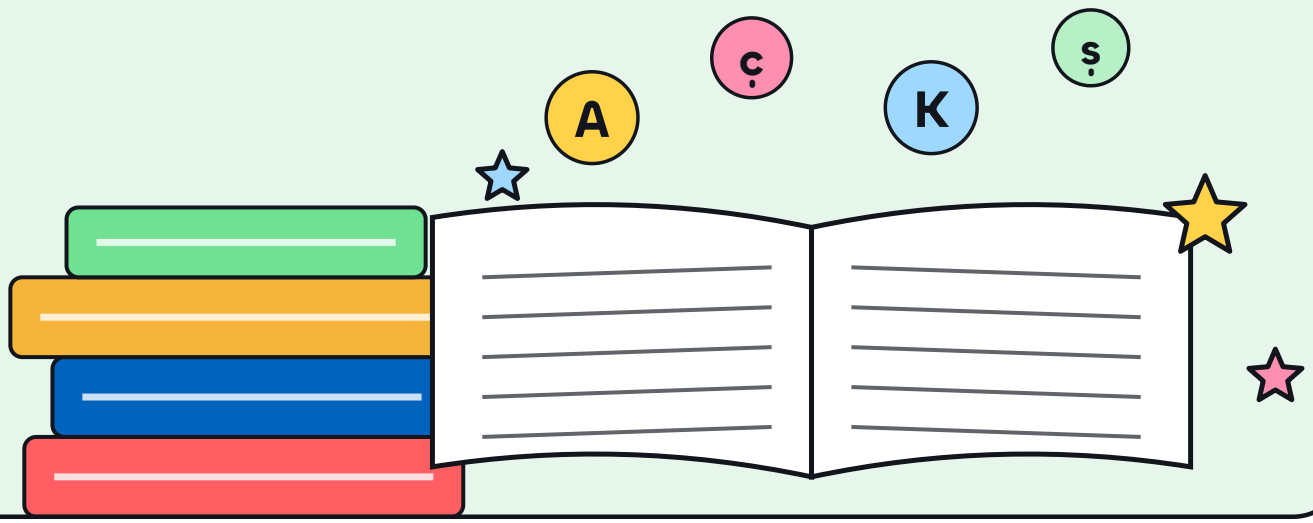
4. sınıf · Türkçe

Okuma Anlama Kitapçığım

Her gün bir metin oku, sorularını cevapla. Biten metnin yıldızını boya.

Okuma Anlama Kitapçığım

4. sınıf · 8 metin · 108 soru

Bu kitapçık _____ **adlı öğrencinindir.**

İçindekiler

1. Çöpten Toprak ..... s. 3–5
2. Bir Varmış Bir Yokmuş ..... s. 6–7
3. Son Dakika ..... s. 8–9
4. Ay'a İlk Ayak Basış ..... s. 10–12
5. Barınak Günlüğüm ..... s. 13–15
6. Cuma Kitap Kulübü ..... s. 16–17
7. Kızılırmak'ın Kırmızı Ça... .... s. 18–20
8. Mavi Bavul ..... s. 21–22
Cevap anahtarı ..... s. 23

Her metni bitirince yıldızını boya!
Okuma çizelgene tarihi ve okuma süreni yazmayı unutma.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

Okuma çizelgem

Her metni okuyunca tarihi, okuma süreni ve metni nasıl bulduğunu işaretle.

Her metni okuduktan sonra bu çizelgeyi doldur.

Tarihi ve okuma süreni yaz. Metni nasıl bulduğunu gösteren yüzü boya.

Yıl sonu hedefi: dakikada 90–120 sözcük. Hızım = sözcük sayısı × 60 ÷ okuma sürem (saniye).

No	Metnin adı	Sözcük	Tarih	Okuma sürem	Nasıl buldum?
1	Çöpten Toprak	213	..... /	..... dk ..... sn	☺ 😐 ☹
2	Bir Varmış Bir Yokmuş	110	..... /	..... dk ..... sn	☺ 😐 ☹
3	Son Dakika	97	..... /	..... dk ..... sn	☺ 😐 ☹
4	Ay'a İlk Ayak Basış	215	..... /	..... dk ..... sn	☺ 😐 ☹
5	Barınak Günlüğüm	202	..... /	..... dk ..... sn	☺ 😐 ☹
6	Cuma Kitap Kulübü	106	..... /	..... dk ..... sn	☺ 😐 ☹
7	Kızılırmak'ın Kırmızı Çamuru	212	..... /	..... dk ..... sn	☺ 😐 ☹
8	Mavi Bavul	92	..... /	..... dk ..... sn	☺ 😐 ☹

☺ Çok sevdim, kolay okudum 😐 Fena değil ☹ Zorlandım, yeniden okuyacağım

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

1. Çöpten Toprak

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Çöpten Toprak

Mutfakta elma çöpü, muz kabuğu ya da çay posası kalınca ne yaparız? Çoğumuz bunları çöpe atarız. Oysa bu atıklar, bahçe ve saksılar için çok değerli bir gübreye dönüşebilir. Doğada hiçbir şey çöp değildir; ormanda dökülen yapraklar da yıllar içinde toprağa karışır. Bu dönüşüme kompost yapımı denir. Üstelik çok kolaydır.

Kompost; sebze ve meyve kabukları, çay posası, yumurta kabuğu ve kuru yapraklar gibi doğal atıkların küçük canlılar tarafından ayrıştırılarak toprağa benzeyen besleyici bir maddeye dönüşmesidir. Bu işi bakteriler, mantarlar ve solucanlar yapar.

Kompost yapmak için bahçede bir köşe ya da delikli bir kutu yeterlidir. Kutunun dibinde su birikmemesi için küçük delikler açılır. Kutuya sırayla nemli ve yeşil atıkları (sebze kabukları gibi) ile kuru ve kahverengi atıkları (kuru yaprak, karton gibi) koyarız. Bu iki türün dengesi kötü kokuyu önler.

Kompostun iyi çalışması için üç şeye dikkat edilir: nem, hava ve karıştırma. Karışım, sıkılmış bir sünger kadar nemli olmalıdır. Yığın haftada bir karıştırılarak havalandırılmalıdır. Et, süt ürünleri ve yağlı yiyecekler kötü koku yaptığı ve hayvanları çektiği için kompostta kullanılmaz.

Birkaç ay sonra karışım koyu renkli, gevrek ve toprak kokulu bir maddeye dönüşür. Bu madde saksılara ve bahçeye karıştırılırsa bitkiler daha güçlü büyür. Böylece hem çöp miktarı azalır hem de doğanın döngüsü evimizin içinde devam eder. Okul bahçeleri de çocukların kompost yapıp izleyebileceği güzel bir öğrenme alanıdır.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

1. Çöpten Toprak (2)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Sorular Soru türleri: Çıkarım, Sözcük anlamı, Bilgi, Ana fikir, Görüş.

1. Yazar neden “Doğada hiçbir şey çöp değildir.” diyor?

2. Metinde geçen “besleyici” sözcüğünün anlamı hangisidir?
   (a) Bitkiye ya da canlıya besin sağlayan (b) Çok ağır olan (c) Hiç kokmayan

3. Kompost işini hangi canlılar yapar?

4. Kompost için hangi iki tür atık sırayla konur?

5. Kutuya yalnızca nemli ve yeşil atıklar konursa ne olabilir?

6. Kompostta neden et ve süt ürünleri kullanılmaz?

7. Doğru (D) ya da yanlış (Y) yaz: I. Karışım çok kuru olmalıdır. (...) II. Kompost bitkilere yararlıdır. (...)

8. Metnin ana fikri nedir?

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

1. Çöpten Toprak (3)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

9. Evinizde hangi atıkları kompost için ayırabilirsiniz?

_____

_____

Sözcük anlamı

Doğru anlamın harfini daire içine al.

10. Metinde geçen “gevrek” sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

(a) Bir mesajı başkasına göndermek (b) Kolayca ufalanan

(c) Hafifçe zıplayarak, sıçraya sıçraya (ç) Bir şeyden fikir alarak

Olayları sırala

Önce olana 1 yaz, sonrakileri sırayla numaralandır.

☐ Kompost saksılara ve bahçeye karıştırılır (...)

☐ Atıklar kutuya sırayla konur (...)

☐ Kutunun dibine küçük delikler açılır (...)

☐ Yığın haftada bir karıştırılarak havalandırılır (...)

Oku, anla, tamamla

Metne dön; kutudaki sözcükleri uygun boşluğa yaz.

saksılar **yiyecekler** **dengesi** **renkli**

1. Oysa bu atıklar, bahçe ve _____ için çok değerli bir gübreye dönüşebilir.

2. Bu iki türün _____ kötü kokuyu önler.

3. Et, süt ürünleri ve yağlı _____ kötü koku yaptığı ve hayvanları çektiği için kompostta kullanılmaz.

4. Birkaç ay sonra karışım koyu _____, gevrek ve toprak kokulu bir maddeye dönüşür.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

2. Bir Varmış Bir Yokmuş

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Bir Varmış Bir Yokmuş

Bir akşam elektrikler kesilince Coşkun'un ninesi bir mum yaktı. "Gel, sana bir masal anlatayım." dedi ve başladı: "Bir varmış, bir yokmuş. Bir köyde iki komşu yaşarmış. Birinin tarlası dağın eteğinde, ötekinin bahçesi derenin kenarındaymış. Bir gün büyük bir kaya yuvarlanıp köyün yolunu kapatmış. Komşular kayayı ayrı ayrı itmişler ama kaya yerinden kıpırdamamış."

"Sonunda iki komşu el ele vermiş, köyün çocuklarını da çağırmışlar. Hep birlikte itince kaya yavaşça yoldan çekilmiş." Ninesi masalı bitirince gülümseyip "Bir elin nesi var, iki elin sesi var." dedi. Coşkun, bu atasözünün birlikte çalışmanın gücünü anlattığını düşündü. Ertesi gün okulda grup ödevi verilince arkadaşlarına ninesinin masalını anlattı. Bu kez işi aralarında paylaştılar ve ödevi bir günde bitirdiler.

Soruları cevapla

Cevabı metinde bul; tam cümleyle yaz.

1. Ninesi mumu neden yaktı?

_____

2. Masalda köyün yolunu ne kapatmış?

_____

3. Coşkun ve arkadaşları grup ödevini ne kadar sürede bitirdi?

_____

4. Masaldan ve ninenin söylediği atasözünden çıkarılabilecek ana fikir nedir?

_____

Sözcük anlamı

Doğru anlamın harfini daire içine al.

5. Metinde geçen "eteğinde" sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

(a) Dağın alt kısmında, dibinde (b) El işi yapılan çalışma yerinde
(c) Eski belgelerin ve eserlerin saklandığı yerde (ç) Şekerli, tatlı içeceklerde

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

2. Bir Varmış Bir Yokmuş (2)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Doğru mu, yanlış mı? Doğruysa D, yanlışsa Y kutusunu işaretle.

1. Masaldaki köyde üç komşu yaşıyormuş. D Y
2. Komşular kayayı ayrı ayrı itince kaya kıpırdamamış. D Y
3. Coşkun atasözünü öğretmeninden duydu. D Y
4. Coşkun masalı arkadaşlarına anlattı. D Y

Olayları sırala Önce olana 1 yaz, sonrakileri sırayla numaralandır.

- [ ] Ninesi bir mum yaktı.
- [ ] Coşkun masalı arkadaşlarına anlattı.
- [ ] Ninesi bir masal anlattı.
- [ ] Ninesi bir atasözü söyledi.

Metne yeni bir başlık bul Başlık metnin konusunu anlatsın.

6. Senin başlığın:

_____

Oku, anla, tamamla Metne dön; kutudaki sözcükleri uygun boşluğa yaz.

eteğinde **elektrikler**

1. Bir akşam _____ kesilince Coşkun'un ninesi bir mum yaktı.
2. Birinin tarlası dağın _____, ötekinin bahçesi derenin kenarındaymış.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

3. Son Dakika

Metni dikkatle oku. Cevapları metinde bul ve çizgilere yaz.

Son Dakika

Ağustosun son günlerinden biriydi. Mahallemizin sahasında iki takım arasında bir futbol maçı vardı. Ben kaleciydim. Maçın son dakikalarında skor eşitti.

Rakip takımdan Mete topu kaleye doğru sert bir şekilde vurdu. Top direğe çarpıp dışarı çıktı. Ama Mete düşerken dizini yere çarptı. Takım arkadaşım Ozan topu kaptı ve boş kaleye doğru koşmaya başladı. Bir anda durdu. Topu çizginin dışına attı ve Mete'nin yanına koştu. Herkes şaşırdı. Ozan, "Arkadaşımız yerdeyken gol atmak istemedim." dedi.

Mete'nin dizini suyla yıkadık. Maç berabere bitti. Akşam Mete'nin annesi bize bir tepsi kurabiye getirdi. O gün hiçbirimiz kimin kazandığını konuşmadı. Hepimiz Ozan'ın davranışını konuştuk.

5N1K soruları

Her sorunun cevabı metinde var.

1. **Kim?** Topu çizginin dışına kim attı?

2. **Ne?** Mete'nin annesi akşam ne getirdi?

3. **Nerede?** Maç nerede yapıldı?

4. **Ne zaman?** Maç ne zaman yapıldı?

5. **Nasıl?** Mete topu kaleye nasıl vurdu?

6. **Neden?** Ozan neden gol atmadı?

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

3. Son Dakika (2)

Metni dikkatle oku. Cevapları metinde bul ve çizgilere yaz.

Olayları sırala

Başlangıç, gelişme ve sonuç olaylarını sırala.

☐ Ozan gol atmak yerine topu dışarı atıp Mete'ye koştu.

☐ Maç berabere bitti, herkes Ozan'ın davranışını konuştu.

☐ Maçın son dakikalarında Mete düşüp dizini yaraladı.

Hikâyenin konusu

Hikâyeyi en iyi anlatan seçeneğin harfini daire içine al.

7. Bu hikâyenin konusu nedir?

(a) Maç sırasında rakibine yardım eden bir çocuğun davranışı

(b) Bir sınıfın bilim müzesine yaptığı gezi

(c) Bir babaannenin çocukluğundaki su değirmeni anıları

(ç) Uzak şehirlerde yaşayan iki arkadaşın mektuplaşması

Sen de sor

Metinle ilgili bir soru ve cevabını yaz.

8. Sorum ve cevabı:

_____

_____

Oku, anla, tamamla

Metne dön; kutudaki sözcükleri uygun boşluğa yaz.

sahasında **düşerken** **takımdan**

1. Mahallemizin _____ iki takım arasında bir futbol maçı vardı.
2. Rakip _____ Mete topu kaleye doğru sert bir şekilde vurdu.
3. Ama Mete _____ dizini yere çarptı.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

4. Ay'a İlk Ayak Basış

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Ay'a İlk Ayak Basış

İnsanlar yüzyıllar boyunca Ay'a bakıp onun nasıl bir yer olduğunu merak etti. Bu merak, 20 Temmuz 1969'da gerçeğe dönüştü. O gün Apollo 11 adlı uzay yolculuğundaki iki astronot, Neil Armstrong ve Buzz Aldrin, Ay'ın yüzeyine ayak bastı. Bu iş için binlerce kişi yıllarca çalışmıştı. Dünya heyecanlıydı.

Dünya ile Ay arasındaki uzaklık yaklaşık 384 bin kilometredir. Yolculuk, Dünya'dan "Saturn V" adlı dev bir roketle başladı. Üç astronot yaklaşık üç gün süren bir yolculukla Ay'ın yörüngesine ulaştı. Michael Collins, "Columbia" adlı komuta aracında Ay'ın çevresinde dönmeye devam etti. Armstrong ile Aldrin ise "Kartal" adlı küçük bir araçla Ay'a indi.

Armstrong aracın merdivenlerinden inerken şunu söyledi: "Bu, bir insan için küçük bir adım; insanlık için büyük bir sıçrayıştır." Ay'da yerçekimi Dünya'dakinin yaklaşık altıda biri kadar olduğu için astronotlar hafif adımlarla sekerek yürüdü.

İki astronot Ay'ın yüzeyinde yaklaşık iki buçuk saat çalıştı. Bayrak diktiler, fotoğraflar çektiler ve araştırma için yaklaşık yirmi iki kilogram kaya ve toprak topladılar. Ay'ın yüzeyi gri toz ve kayalarla kaplıydı; gökyüzü ise gündüz bile simsiyahtı. Ay'da hava ve rüzgâr olmadığı için bıraktıkları ayak izleri çok uzun süre bozulmadan kalabilir.

Üç astronot sağ salim Dünya'ya döndü. Yolculuğu dünyanın dört bir yanında milyonlarca kişi televizyondan izledi. Bu başarı, bilim insanlarının, mühendislerin ve binlerce çalışanın ortak emeğiyle mümkün oldu. Bugün insanlar Ay'a ve diğer gezegenlere yeni yolculuklar planlıyor.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

4. Ay'a İlk Ayak Basış (2)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Sorular Soru türleri: Bilgi, Sözcük anlamı, Çıkarım, Ana fikir, Görüş.

1. Ay'a ayak basan iki astronotun adı nedir?

2. İnsanlar Ay'a ilk kez hangi tarihte ayak bastı?

3. Metinde geçen "Ay'ın yörüngesine ulaştı" sözündeki "yörünge" ne demektir?
   (a) Bir gök cisminin çevresinde dönülen yol (b) Roketin yakıtı
   (c) Uzay kıyafeti

4. Doğru (D) ya da yanlış (Y) yaz: I. Michael Collins de Ay'ın yüzeyine ayak bastı. (...) II. Ay'da yerçekimi Dünya'dakinin yaklaşık altıda biri kadardır. (...)

5. Armstrong bu ilk adımı neden "insanlık için büyük bir sıçrayış" olarak görmüştür?

6. Ayak izleri Ay'da neden çok uzun süre kalabilir?

7. Metinde bu başarının yalnızca astronotların değil, binlerce kişinin emeği olduğu neden vurgulanmıştır?

8. Metnin ana fikri nedir?

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

4. Ay'a İlk Ayak Basış (3)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

9. Sen Ay'a gitsen yanında hangi üç şeyi götürürdün? Neden?

_____

_____

Sözcük anlamı Doğru anlamın harfini daire içine al.

10. Metinde geçen "sağ salim" ifadesi hangi anlamda kullanılmıştır?

(a) Hiçbir zarar görmeden, sağlıkla (b) Kendi başıma yaparım, çözerim

(c) Hafifçe hareket etti (ç) Daha ağır olur

Olayları sırala Önce olana 1 yaz, sonrakileri sırayla numaralandır.

☐ Ay'ın yüzeyinden kaya ve toprak toplamak (...)

☐ Saturn V roketiyle yola çıkmak (...)

☐ Dünya'ya geri dönmek (...)

☐ "Kartal" adlı araçla Ay'a inmek (...)

Oku, anla, tamamla Metne dön; kutudaki sözcükleri uygun boşluğa yaz.

gezegenlere | yüzeyinde | yörüngesine | gerçeğe

1. Bu merak, 20 Temmuz 1969'da _____ dönüştü.

2. Üç astronot yaklaşık üç gün süren bir yolculukla Ay'ın _____ ulaştı.

3. İki astronot Ay'ın _____ yaklaşık iki buçuk saat çalıştı.

4. Bugün insanlar Ay'a ve diğer _____ yeni yolculuklar planlıyor.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

5. Barınak Günlüğüm

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Barınak Günlüğüm

Cumartesi, 14 Mart. Sevgili günlük, bugün hayatımın en güzel günlerinden birini yaşadım. Annemle birlikte kasabamızdaki hayvan barınağına gönüllü olarak gittik. Girişte bizi barınak sorumlusu Selma Hanım karşıladı ve önce kuralları anlattı: Hayvanlara ani hareketlerle yaklaşılmaz, yüksek sesle konuşulmaz ve izin almadan yiyecek verilmez.

Önce kedilerin bölümüne gittik. Mama kaplarını yıkadık, su kaplarını doldurduk. Sonra köpek bahçesine geçtik. Fındık adındaki kahverengi bir köpek bana kuyruğunu sallayarak yaklaştı. Selma Hanım elimi ona yavaşça koklatmamı söyledi. Birkaç dakika sonra Fındık başını elime yasladı. Çok mutlu oldum! Bir yavru kedi de kucağıma tırmanıp mırıldanmaya başladı.

Öğleden sonra barınağın duvarına asılacak “Beni Sahiplen” afişleri hazırladım. Her afişe hayvanın adını, huyunu ve fotoğrafını yazdım. Selma Hanım, barınaktaki hayvanların çoğunun yeni bir yuva beklediğini anlattı. Hayvan edinmek isteyenlerin satın almak yerine barınaklardan sahiplenmesini önerdi. Bu çok güzel bir fikir.

Eve dönerken annemle konuştum. Hayvanlara bakmanın yalnızca onları sevmek olmadığını öğrendim. Onlara düzenli yemek vermek, doktora götürmek ve onlarla vakit geçirmek gerekiyormuş. Bir hayvanı sahiplenmek, uzun yıllar sürecek bir sorumluluk almak demekmiş. Selma Hanım ayrıca yaşlı hayvanların da sevgiye ve ilgiye ihtiyaç duyduğunu söylemişti.

Bu gece Fındık’ı düşünerek uyuyacağım. Önümüzdeki hafta yeniden gideceğim. Belki o zaman ona yeni bir oyuncak götürürüm. Bugün öğrendiklerimi sınıf arkadaşlarıma da anlatacağım. İyi geceler, günlük!

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

5. Barınak Günlüğüm (2)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Sorular Soru türleri: Bilgi, Çıkarım, Sözcük anlamı, Ana fikir, Görüş.

1. Günlüğü yazan çocuk bu cumartesi nereye gitti?

2. Barınaktaki kurallardan ikisini yaz.

3. Doğru ise (D), yanlış ise (Y) yaz: I. Barınakta önce kedilerin bölümüne gidildi. (...) II. Selma Hanım, yaşlı hayvanların sevgiye ihtiyacı olmadığını söyledi. (...)

4. Fındık, çocuğun elini koklayınca ne yaptı?

5. Selma Hanım, çocuğa elini Fındık'a yavaşça koklatmasını neden söylemiş olabilir?

6. "...satın almak yerine barınaklardan sahiplenmesini önerdi." cümlesindeki "sahiplenmek" ne demektir?

   (a) Bir hayvanı evine alıp ona bakmayı üstlenmek (b) Bir hayvanı satmak

   (c) Bir hayvanı uzaklaştırmak

7. Bu metnin bir günlük olduğunu hangi ifadelerden anlarız?

8. Metnin ana fikri nedir?

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

5. Barınak Günlüğüm (3)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

9. Sen bir hayvan barınağına gitsen hangi işlerde yardım ederdin?

_____

_____

Sözcük anlamı

Doğru anlamın harfini daire içine al.

10. Metinde geçen “sorumlusu” sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

(a) Bir yerin işlerinden sorumlu olan, oraya bakan kişi

(b) İçinde tuz olmayan, içilebilen su

(c) Bilek bir anda yanlış dönüp incinmişti

(ç) Bir poşeti dolduracak kadar çok

Olayları sırala

Önce olana 1 yaz, sonrakileri sırayla numaralandır.

☐ Afiş hazırlamak (...)

☐ Köpek bahçesine geçmek (...)

☐ Kuralları dinlemek (...)

☐ Eve dönmek (...)

Oku, anla, tamamla

Metne dön; kutudaki sözcükleri uygun boşluğa yaz.

günlerinden **düşünerek** **koklatmamı** **sahiplenmesini**

1. Sevgili günlük, bugün hayatımın en güzel _____ birini yaşadım.

2. Selma Hanım elimi ona yavaşça _____ söyledi.

3. Hayvan edinmek isteyenlerin satın almak yerine barınaklardan _____ önerdi.

4. Bu gece Fındık’ı _____ uyuyacağım.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

6. Cuma Kitap Kulübü

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Cuma Kitap Kulübü

Songül, sınıf arkadaşlarıyla bir kitap kulübü kurmak istiyordu. Öğretmeni Aysel Hanım bu fikri çok beğendi ve onlara cuma günleri son dersin yarısını ayırdı. Kulübe beş öğrenci katıldı. İlk kitap olarak, kaybolan bir köpeğin evine dönüş yolunu anlatan bir hikâye seçtiler. Herkes kitabı bir haftada okuyacak, en sevdiği bölümü kâğıda yazıp getirecekti.

Cuma günü sıralarını daire şeklinde dizdiler. Konuşma sırası Songül'e gelince kitabın sonunu hiç beğenmediğini söyledi. Arkadaşı Berkin ise sonun harika olduğunu düşünüyordu. Önce ikisi de sesini yükseltti. Sonra Aysel Hanım'ın önerisiyle herkes görüşünü kitaptan bir cümleyle desteklemeye çalıştı. Böylece tartışma eğlenceli bir sohbete dönüştü. Songül, aynı kitabı okuyan insanların farklı şeyler düşünebileceğini o gün öğrendi.

Soruları cevapla Cevabı metinde bul; tam cümleyle yaz.

1. Kitap kulübü hangi gün toplanıyordu?

_____

2. Kulübe kaç öğrenci katıldı?

_____

3. Songül kitabın sonu hakkında ne düşünüyordu?

_____

4. Metnin ana fikri nedir?

_____

_____

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

6. Cuma Kitap Kulübü (2)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Sözcük anlamı

Doğru anlamın harfini daire içine al.

5. Metinde geçen “görüşünü” sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

(a) Havaya yükselmedi, uçmadı (b) Bir konu hakkındaki düşüncesini

(c) Akılda yeni şeyler canlandırabilme yeteneğini

(ç) Tıklayınca başka bir sayfayı açan adres

Doğru mu, yanlış mı?

Doğruysa D, yanlışsa Y kutusunu işaretle.

1. İlk kitapta bir kedinin yolculuğu anlatılıyordu. D Y
2. Sıralar daire şeklinde dizildi. D Y
3. Kulübe salı günleri zaman ayrıldı. D Y
4. Berkin kitabın sonunu harika buluyordu. D Y

Olayları sırala

Önce olana 1 yaz, sonrakileri sırayla numaralandır.

☐ Öğrenciler ilk kitabı seçti.

☐ Tartışma eğlenceli bir sohbete dönüştü.

☐ Songül kitap kulübü kurmak istedi.

☐ Songül ile Berkin sesini yükseltti.

Metne yeni bir başlık bul

Başlık metnin konusunu anlatsın.

6. Senin başlığın:

_____

Metinle ilgili bir resim çiz

Resminin altına bir cümle yaz.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

7. Kızılırmak'ın Kırmızı Çamuru

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Kızılırmak'ın Kırmızı Çamuru

Nevşehir'in Avanos ilçesi, çok eski çağlardan beri çömlekçilik yapılan bir yerdir. Kasabanın içinden Kızılırmak geçer ve bu nehrin kıyısından çıkarılan kırmızı kil, Avanos çömleklerinin en önemli malzemesidir. Çömlekçiler bu çamurdan testi, vazo, tabak ve küp gibi birçok eşya yapar. Burada çömlekçilik, babadan oğula, anneden kıza geçen bir meslektir.

İşe çamurun hazırlanmasıyla başlanır. Kil önce suyla ıslatılıp içindeki taş ve kökler ayıklanır, sonra ayakla ya da elle yoğrularak yumuşatılır. İyi yoğrulmayan çamur fırında çatlayabilir; bu yüzden çömlekçiler bu aşamaya çok özen gösterir.

Sonra çamur, çömlekçi çarkının tam ortasına konur. Çark döndükçe usta, ıslak elleriyle çamuru aşağı yukarı iterek ona biçim verir. Usta çömleği biçimlendirirken elini ıslak tutar; çünkü kuru el, kayganlığı bozar ve kabı çarpıtabilir. Bir topak çamur, birkaç dakika içinde bir vazoya ya da bir sürahiye dönüşebilir. Çarkı geleneksel olarak ayakla çevirirler.

Biçim verilen kap önce gölgede yavaş yavaş kurutulur, çünkü hızlı kuruyan kap çatlayabilir. Kuruyan kaba desen çizilir ya da sır sürülür, sonra kap yüksek sıcaklıktaki fırında pişirilir. Sırlanıp pişen çömlek sert, dayanıklı ve su geçirmez olur.

Avanos'ta bazı atölyeler ziyaretçilere de açıktır; çocuklar çarkın başına oturup çamurla çalışmayı deneyebilir. Çömlekçilik; el becerisi, sabır ve hayal gücü isteyen güzel bir sanattır. Bu sanatı yaşatan ustalar, atalarından öğrendiklerini bugün gençlere aktarıyor. Avanos'un kırmızı çömlekleri evlerde kullanıldığı gibi hediyelik eşya olarak da sevilir.

Sorular Soru türleri: Bilgi, Çıkarım, Sözcük anlamı, Ana fikir, Görüş.

1. Avanos hangi ilin ilçesidir?

_____

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

7. Kızılırmak'ın Kırmızı Çamuru (2)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

2. Avanos çömleklerinin en önemli malzemesi nedir?

3. Çamur neden iyice yoğrulur?

4. Bir topak çamurun birkaç dakika içinde vazoya dönüşebilmesi, ustalar hakkında bize ne anlatır?

5. Doğru (D) ya da yanlış (Y) yaz: I. Çarkı geleneksel olarak ayakla döndürürler. (...) II. Biçim verilen kap güneşte hızlıca kurutulur. (...)

6. Metinde geçen "Kuruyan kaba desen çizilir ya da sır sürülür." cümlesindeki "sır" ne demektir?

(a) Kabın üstüne sürülen, pişince parlak ve camsı bir kat oluşturan madde

(b) Kimseye söylenmeyen gizli bilgi (c) Çarkı döndüren tahta parça

7. Çömlekçiliğin "babadan oğula, anneden kıza" geçmesi bu sanatın yaşamasına nasıl yardım eder?

8. Metnin ana fikri nedir?

9. Çamurdan bir kap yapsaydın ne yapardın? Neden?

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

7. Kızılırmak'ın Kırmızı Çamuru (3)

Metni dikkatle oku. Soruları metne dönerek cevapla.

Sözcük anlamı

Doğru anlamın harfini daire içine al.

10. Metinde geçen "testi" sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?

(a) Korkusunu yenip yapmayı göze aldı (b) Birlikte çalışmak için ikili oldu

(c) Su koymaya yarayan, kulplu, topraktan yapılmış kap

(ç) "Önemli değil" der gibi omuzlarını kaldırıp indirdi

Olayları sırala

Önce olana 1 yaz, sonrakileri sırayla numaralandır.

☐ Pişirme (...)

☐ Kurutma (...)

☐ Biçim verme (...)

☐ Yoğurma (...)

Oku, anla, tamamla

Metne dön; kutudaki sözcükleri uygun boşluğa yaz.

öğrendiklerini **çağlardan** **kurutulur** **çömlekçi**

1. Nevşehir'in Avanos ilçesi, çok eski _____ beri çömlekçilik yapılan bir yerdir.
2. Sonra çamur, _____ çarkının tam ortasına konur.
3. Biçim verilen kap önce gölgede yavaş yavaş _____, çünkü hızlı kuruyan kap çatlayabilir.
4. Bu sanatı yaşatan ustalar, atalarından _____ bugün gençlere aktarıyor.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

8. Mavi Bavul

Metni dikkatle oku. Cevapları metinde bul ve çizgilere yaz.

Mavi Bavul

Yarıyıl tatilinde ailemle Erzurum'a uçakla gittik. Havalimanında bavulların gelmesini bekledik. Bantta herkesin bavulu birer birer geçti ama bizim mavi bavulumuz bir türlü gelmedi. Kardeşim Can ağlamaya başladı, çünkü oyuncak treni bavulun içindeydi.

Babam sakin kaldı ve bilgi masasına gitti. Görevli kadın, bavulumuzun yanlışlıkla başka bir uçağa yüklendiğini söyledi. Bavulun ertesi gün otelimize getirileceğini anlattı. O gece otelde yeni aldığımız fırçalarla dişlerimizi fırçaladık. Can oyuncağını özlediği için zor uyudu.

Ertesi sabah kahvaltıda kapı çaldı. Görevli mavi bavulu getirmişti! Can bavulu açar açmaz trenine sarıldı. Babam bize, sorun yaşadığımızda telaşlanmadan çözüm aramanın önemini anlattı.

5N1K soruları

Her sorunun cevabı metinde var.

1. **Kim?** Bavulun başka uçağa yüklendiğini kim söyledi?

_____

2. **Ne?** Can'ın bavuldaki oyuncağı neydi?

_____

3. **Nerede?** Aile bavulları nerede bekledi?

_____

4. **Ne zaman?** Bavul otele ne zaman getirildi?

_____

5. **Nasıl?** Babası soruna nasıl çözüm aradı?

_____

6. **Neden?** Can neden ağlamaya başladı?

_____

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

8. Mavi Bavul (2)

Metni dikkatle oku. Cevapları metinde bul ve çizgilere yaz.

Olayları sırala

Başlangıç, gelişme ve sonuç olaylarını sırala.

☐ Babası bilgi masasına gitti; bavulun başka uçağa yüklendiği öğrenildi.

☐ Ertesi sabah bavul otele getirildi.

☐ Aile Erzurum'a vardı ama mavi bavulları bantta gelmedi.

Hikâyenin konusu

Hikâyeyi en iyi anlatan seçeneğin harfini daire içine al.

7. Bu hikâyenin konusu nedir?
   - (a) Uzak şehirlerde yaşayan iki arkadaşın mektuplaşması
   - (b) Uçak yolculuğunda kaybolan bir bavulun bulunması
   - (c) Bir çocuğun gösteride şiir okurken heyecanını yenmesi
   - (ç) Bir apartmanın çatısında birlikte kurulan sebze bahçesi

Sen de sor

Metinle ilgili bir soru ve cevabını yaz.

8. Sorum ve cevabı:

_____

_____

Oku, anla, tamamla

Metne dön; kutudaki sözcükleri uygun boşluğa yaz.

yüklendiğini **bavulumuz** **getirileceğini**

1. Bantta herkesin bavulu birer birer geçti ama bizim mavi _____ bir türlü gelmedi.
2. Görevli kadın, bavulumuzun yanlışlıkla başka bir uçağa _____ söyledi.
3. Bavulun ertesi gün otelimize _____ anlattı.

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

Cevap anahtarı (1)

Öğretmen ve veli için. Görüş ve ana fikir sorularında örnek cevap verilmiştir.

1. Çöpten Toprak (s. 3–5)

1. Örnek: Doğada dökülen yapraklar gibi atıklar zamanla toprağa karışır ve yeniden işe yarar.
2. a) Bitkiye ya da canlıya besin sağlayan
3. Bakteriler, mantarlar ve solucanlar.
4. Nemli ve yeşil atıklar (sebze kabukları gibi) ile kuru ve kahverengi atıklar (kuru yaprak, karton gibi).
5. Örnek: İki tür atığın dengesi bozulur ve kötü koku çıkabilir.
6. Kötü koku yaptığı ve hayvanları çektiği için.
7. I. Y (sıkılmış bir sünger kadar nemli olmalıdır) II. D
8. Örnek: Doğal atıklar çöpe gitmek yerine kompostla değerlendirilip toprağa kazandırılabilir.
9. Öğrencinin kendi cevabı. Örnek: Meyve ve sebze kabuklarını, çay posasını ve yumurta kabuklarını ayırabiliriz.
10. b) Kolayca ufalanan

Olay sırası (yukarıdan aşağıya): 4 – 2 – 1 – 3

Boşluklar: 1. saksılar 2. dengesi 3. yiyecekler 4. renkli

2. Bir Varmış Bir Yokmuş (s. 6–7)

1. Elektrikler kesildiği için yaktı.
2. Büyük bir kaya kapatmış.
3. Bir günde bitirdiler.
4. Örnek: Birlik olursak tek başımıza yapamadığımız işleri başarabiliriz.
5. a) Dağın alt kısmında, dibinde

Doğru-yanlış: 1. Y 2. D 3. Y 4. D

Olay sırası (yukarıdan aşağıya): 1 – 4 – 2 – 3

6. Öğrencinin kendi başlığı; metnin konusunu anlatmalı.

Boşluklar: 1. elektrikler 2. eteğinde

3. Son Dakika (s. 8–9)

1. (Kim?) Ozan attı.
2. (Ne?) Bir tepsi kurabiye getirdi.
3. (Nerede?) Mahallenin sahasında.
4. (Ne zaman?) Ağustosun son günlerinden birinde.
5. (Nasıl?) Sert bir şekilde vurdu.
6. (Neden?) Arkadaşı yerdeyken gol atmak istemediği için.

Olay sırası (yukarıdan aşağıya): 2 – 3 – 1

7. a) Maç sırasında rakibine yardım eden bir çocuğun davranışı
8. Öğrencinin kendi sorusu ve cevabı.

Boşluklar: 1. sahasında 2. takımdan 3. düşerken

4. Ay'a İlk Ayak Basış (s. 10–12)

1. Neil Armstrong ve Buzz Aldrin.
2. 20 Temmuz 1969'da.
3. a) Bir gök cisminin çevresinde dönülen yol
4. I. Y (Ay'ın çevresinde dönen komuta aracında kaldı) II. D
5. Örnek: İlk kez bir insan Dünya'dan başka bir gök cismine ayak basmıştı; bu, yalnız onun değil bütün insanlığın başarısıydı.
6. Ay'da hava ve rüzgâr olmadığı için.
7. Örnek: Roketi ve araçları yapan mühendisler, yolculuğu planlayan bilim insanları ve çalışanlar olmadan astronotlar Ay'a gidemezdi.
8. Örnek: Merak, bilgi ve ortak emekle insanlık büyük başarılar kazanabilir.
9. Öğrencinin kendi cevabı. Örnek: Fotoğraf makinesi, defter ve ailemin fotoğrafını götürürdüm; gördüklerimi kaydetmek ve ailemi yanımda hissetmek için.
10. a) Hiçbir zarar görmeden, sağlıkla

Olay sırası (yukarıdan aşağıya): 3 – 1 – 4 – 2

Boşluklar: 1. gerçeğe 2. yörüngesine 3. yüzeyinde 4. gezegenlere

5. Barınak Günlüğüm (s. 13–15)

1. Annesiyle birlikte kasabalarındaki hayvan barınağına gitti.
2. Örnek: Hayvanlara ani hareketlerle yaklaşılmaz; yüksek sesle konuşulmaz; izin almadan yiyecek verilmez (herhangi ikisi).
3. I. D II. Y (yaşlı hayvanların da sevgiye ve ilgiye ihtiyaç duyduğunu söyledi)
4. Birkaç dakika sonra başını çocuğun eline yasladı.
5. Örnek: Fındık onu tanısın, korkmasın ve ona güvensin diye; ani bir hareket köpeği ürkütebilirdi.
6. a) Bir hayvanı evine alıp ona bakmayı üstlenmek
7. Tarihle başlaması (Cumartesi, 14 Mart), "Sevgili günlük" ve "İyi geceler, günlük!" sözleri, olayların "ben" diliyle, yazanın

Adı Soyadı _____ Tarih _____

4. sınıf · Türkçe

Cevap anahtarı (2)

Öğretmen ve veli için. Görüş ve ana fikir sorularında örnek cevap verilmiştir.

ağzından anlatılması.
8. Örnek: Hayvanları sevmek yetmez; onları düzenli beslemek, doktora götürmek ve onlarla vakit geçirmek gibi sorumluluklar da gerekir.
9. Öğrencinin kendi cevabı. Örnek: Mama ve su kaplarını doldurur, sahiplendirme afişi hazırlardım.
10. a) Bir yerin işlerinden sorumlu olan, oraya bakan kişi

Olay sırası (yukarıdan aşağıya): 3 – 2 – 1 – 4

Boşluklar: 1. günlerinden 2. koklatmamı 3. sahiplenmesini 4. düşünerek

6. Cuma Kitap Kulübü (s. 16–17)

1. Cuma günleri toplanıyordu.
2. Beş öğrenci katıldı.
3. Kitabın sonunu hiç beğenmemişti.
4. Örnek: Aynı kitabı okuyanlar farklı düşünebilir; bu düşünceleri saygıyla paylaşmak gerekir.
5. b) Bir konu hakkındaki düşüncesini

Doğru-yanlış: 1. Y 2. D 3. Y 4. D

Olay sırası (yukarıdan aşağıya): 2 – 4 – 1 – 3

6. Öğrencinin kendi başlığı; metnin konusunu anlatmalı.

7. Kızılırmak'ın Kırmızı Çamuru (s. 18–20)

1. Nevşehir'in.
2. Kızılırmak'ın kıyısından çıkarılan kırmızı kil.
3. İyi yoğrulmayan çamur fırında çatlayabileceği için.
4. Örnek: Ustaların çok becerikli ve deneyimli

7. Kızılırmak'ın Kırmızı Çamuru (s. 18–20) (devam)

olduğunu; bu işi uzun yıllar çalışarak öğrendiklerini.
5. I. D II. Y (gölgede yavaş yavaş kurutulur)
6. a) Kabın üstüne sürülen, pişince parlak ve camsı bir kat oluşturan madde
7. Örnek: Ustalar bildiklerini çocuklarına ve gençlere öğrettiği için sanat unutulmaz, kuşaktan kuşağa sürer.
8. Örnek: Çömlekçilik, emek ve sabırla yaşatılan değerli bir el sanatıdır.
9. Öğrencinin kendi cevabı. Örnek: Annem için bir vazo yapardım; çünkü çiçekleri çok sever.
10. c) Su koymaya yarayan, kulplu, topraktan yapılmış kap

Olay sırası (yukarıdan aşağıya): 4 – 3 – 2 – 1

Boşluklar: 1. çağlardan 2. çömlekçi 3. kurutulur 4. öğrendiklerini

8. Mavi Bavul (s. 21–22)

1. (Kim?) Bilgi masasındaki görevli kadın söyledi.
2. (Ne?) Oyuncak treniydi.
3. (Nerede?) Havalimanında, bantta.
4. (Ne zaman?) Ertesi sabah, kahvaltıda.
5. (Nasıl?) Sakin kaldı ve bilgi masasına gitti.
6. (Neden?) Oyuncak treni bavulun içinde olduğu için.

Olay sırası (yukarıdan aşağıya): 2 – 3 – 1

7. b) Uçak yolculuğunda kaybolan bir bavulun bulunması
8. Öğrencinin kendi sorusu ve cevabı.

Boşluklar: 1. bavulumuz 2. yüklendiğini 3. getirileceğini